

ת"פ (קריות) 17998-07-23 - מדינת ישראל נ' ניר גנון

ת"פ (קריות) 17998-07-23 - מדינת ישראל נ' ניר גנון/שלום קריות

ת"פ (קריות) 17998-07-23

מדינת ישראל

נגד

ניר גנון

בית משפט השלום בקריות

[21.01.2025]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים); החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים; והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים. על פי עובדות כתב האישום, במועדים הרלוונטיים התגורר הנאשם בדירה בקריית ביאליק. כארבעה חודשים עובר ליום 12.9.22, במועד שאינו ידוע במדויק, החליט הנאשם לגדל סמים ולשם כך ייעד שני חדרים בדירה, בהם הקים תשתית לגידול צמחי קנבוס בהיקף נרחב (הערה: בכתב האישום צוין בטעות תאריך 12.9.23). הנאשם רכש והתקין את הציוד הבא: חבלי תלייה לייבוש הסמים, מנורות חימום שמטרתן להגביר את עוצמת האור על מנת להשביח את הסמים, אמבטיית מים, מערכות אוורור ומיזוג, מפוח, יריעות אלומיניום וחומרי דישון והשבחה. ביום 12.9.22 נמצא הנאשם בדירה כשהוא מגדל 89 שתילי קנבוס במשקל כולל של 20.24 ק"ג נטו. כן החזיק בארון המטבח 72.10 גרם נטו של סם מסוג קנבוס. בדירה נתפסו גם כלים לגידול הסם: כבלי חשמל, כיסוי בד כסוף, אמצעי אוורור, מנורות, רכיבי חשמל וחומרי דישון.

2. להשלמת התמונה יצוין שבמסגרת הסדר הטיעון הוסכם שהמאשימה תגביל את עתירתה העונשית לעונש מאסר למשך 9 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות וכי ההגנה תוכל לעתור להפניית הנאשם לתסקיר שמסקנותיו לא תחייבנה את הצדדים. תסקיר שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים, בהם פורטו בהרחבה נסיבות חייו. בתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 52, גרוש ואב לשני ילדים בגירים, עובד כנהג משאית מזה כשנה. לאורך השנים עבד הנאשם באופן יציב והתמודד עם מצב בריאותי רעוע ובשנת 2019 אף נפגע בתאונת דרכים. מגיל צעיר ניהל הנאשם אורח חיים התמכרותי, צבר חובות והסתבך בפלילים ואף נידון לעונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ביחס לביצוע העבירות קיבל הנאשם אחריות אך מסר שגידל את הסמים לשימוש עצמי, בדירה שכורה בה התגורר לאחר שעזב את בית גרושתו. הנאשם תיאר שבחודשים האחרונים חדל לצרוך סמים ושולב מיוזמתו בהליך טיפולי במסגרת מרכז שיקום וטיפול המפוקח על ידי קופת החולים ומשרד הבריאות. כן צוין שקיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד אולם יש בתוכנית הטיפול כדי לסייע בהפחתתו. גורמי הטיפול התרשמו מהנאשם לחיוב, צוין כי הוא מתמיד להגיע לטיפולים, מוסר בדיקות שתן נקיות ומגלה מחויבות להליך. הרושם הכללי שהתקבל הוא מאדם רציני, המביע מוטיבציה לשינוי ומפיק תועלת מהטיפולים, רוכש כלים ומשתף בקשייו. כן צוין שהתמדתו במקום העבודה מסייעת לו בפן הכלכלי וביצירת יציבות ועל כן הומלץ על ענישה חינוכית בדמות צו של"צ לצד מאסר מותנה וצו מבחן.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הגיש טיעון כתוב והוסיף טיעון על פה. הודגשו הערכים המוגנים שנפגעו, חומרת המעשים בדגש על כמות הסם וכן הוצגה פסיקה. ביחס למתחם הענישה לא ציינה המאשימה את גבולותיו, אך טענה שאין מקום לחריגה לקולה שכן מדובר בהליך טיפול המצוי בראשיתו. כן ציינה המאשימה שהנאשם לא התנהל בשקיפות מול קצינת המבחן משלא חשף את ההליך הנוסף שהתנהל נגדו בגינו הורשע לאחרונה בעבירת איום והוטל עליו מאסר מותנה. ברמה האופרטיבית עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך שישה חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית.

5. ב"כ הנאשם עתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין צו של"צ ומאסר מותנה לבין 24 חודשי מאסר בפועל והפנתה לפסיקה. נטען כי מדובר בנאשם שערך שינוי באורח חייו, מזה תקופה לא מבוטלת הוא עובד לשביעות רצון המעסיק (ראו ענ/1) ואף השתלב באופן חיובי בהליך טיפול אמבולטורי אינטנסיבי (ראו ענ/2 ו-ענ/3). ביחס לעברו הפלילי הודגש כי הרשעותיו התיישנו, למעט ההרשעה מהעת האחרונה שלא קיבלה ביטוי בתסקיר מסיבות שאינן קשורות בנאשם. כן צוין שהעבירות בוצעו בתקופה משברית בחייו וכי כיום הטלת עונש מאסר בעבודות שירות יקטע את הליך הטיפול ויפגע ביכולתו להתפרנס. לסיכום עתרה הסנגורית לאמץ את המלצות התסקיר ולהסתפק בצו של"צ ומבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון סיפר כי הוא נקי מסמים קרוב לשנה וכי ערך שינוי בחייו וכיום הוא סב לנכדים ועובד לפרנסתו.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. כפי שצוין לעיל, בין הצדדים קיים הסדר טיעון במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה ביחס לרכיב הענישה המרכזי. כידוע, הסכמות עונשיות אינן פוטרות את בית המשפט מהצורך לקבוע מתחם ענישה שכן "אף אם יש הסכמה בין הצדדים לטווח ענישה, שהוא תוצאה של כוח מיקוח הצדדים, על בית המשפט לבחון את מתחם הענישה, המהווה קביעה נורמטיבית בדבר האיזון הראוי שנקבע על ידי המחוקק...ראוי כי יקבע מתחם זה בנפרד מהסכמות אלו, וזאת כדי לאפשר את בחינת הסדר הטיעון לאור העונש ההולם בנסיבות העניין" (ע"פ 6197/20 מדינת ישראל נ' פארוק גולאני (28.11.2021); וראו גם ע"פ 8622/21 שחר הולר נ' מדינת ישראל (15.5.2022)). משכך, נדרשת התייחסות למתחם הענישה ההולם את העבירות, אך אציין כבר עתה כי הענישה אליה הגבילה עצמה המאשימה מצויה בתוך מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבות ביצוען, והיא סבירה על פני הדברים.

8. במעשיו פגע הנאשם בערכים של בטחון הציבור ושלום. הסכנות הטמונות בגידול סם והחזקתו שלא לצריכה עצמית ידועות ופעם אחר פעם נפסק שיש לראות בחומרה את עבירות הסמים אשר הפכו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הוות אסון לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה. במקרה זה לאור מספר השתילים, כמות הסם המוחזק, הציוד הרב ויתר הנסיבות שיפורטו בהמשך, מידת הפגיעה בערכים אינה מבוטלת.

9. ביחס לנסיבות ביצוע העבירות אציין שגידול סמים מחייב תכנון מוקדם, לימוד, רכישת ציוד, היערכות והתמדה וכן השקעה כספית לא מבוטלת. עם זאת, במקרה זה השתילים גודלו בדירה בה התגורר הנאשם כך שאין מדובר (כפי שקורה לא אחת) בדירה שנשכרה לשם גידול הסמים בלבד - עובדה המעידה על השקעה כספית ניכרת המתיישבת עם ציפיה לרווח כספי. כמות השתילים (84 במספר) אינה מבוטלת והגידול אף צלח והגיע למשקל העולה על 20 ק"ג. כן החזיק הנאשם בקנבוס במשקל של 72.10 גרם.

10. ביחס לסיבה בגינה בוצעו העבירות אציין שהנאשם טען בפני קצינת המבחן שהגידול בוצע למטרת שימוש עצמי. עם זאת, אין בידי לקבל טענה זו שכן משהודה הנאשם בכתב האישום זו המסגרת העובדתית לצורך גזר הדין ולמעט במקרים חריגים העומדים בדרישות סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, ראוי שבית המשפט "לא יעשה שימוש בפרטים ועובדות שאינם נכללים במפורש בכתב האישום" (ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014); ע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית (14.5.2015)). במקרה זה אין למצוא בעובדות כתב האישום דבר המתיישב עם גידול לשימוש עצמי בלבד, בוודאי שלא באופן מובהק. יתרה מזו, הנאשם הורשע גם בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית וטיעונו אפוא אף סותר את האמור בכתב האישום. עם זאת, מקובל עלי שהנאשם התכוון לעשות שימוש בחלק מהסם וזאת לאור הרגלי הצריכה שלו, שהוכחו במידה שדי בה לצורך גזר הדין.

11. הענישה המוטלת בעבירות גידול סמים משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצא ב'). עם זאת, נקבע לא אחת כי יש להחמיר עם אלו שמגדלים סמים. ראו למשל ע"פ 2917/23 אבי וזאנה נ' מדינת ישראל (24.5.2023): "בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הרבה הטמונה בעבירות סמים מסוכנים, הפוגעות בצורה ישירה בצרכני הסמים ויוצרות סכנה עקיפה לציבור בכללותו. עוד הובהר, כי על מנת לגדוע את שרשרת הפצת הסם כבר מראשיתה, יש צורך במדיניות ענישה מחמירה אשר יהיה בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים".

וראו גם: ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' טל דרור (8.2.2021):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית"
ראו גם רע"פ 3287/21 זארע עתמין נ' מדינת ישראל (15.2.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (4.6.2020).

12. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 7166-23 עופר אמסלם נ' מדינת ישראל (28.9.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בשני כתבי אישום בעבירות גידול סמים, החזקת סמים והחזקת כלים בכך שבשני מועדים נתפס מגדל במעבדות סמים שהקים 98 ו-99 שתילי קנבוס. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה לכל כתב האישום הנע בין 10-36 חודשי מאסר בפועל והנאשם נידון לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר ל-10 חודשי מאסר ובקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה; רע"פ 513/21 עידן יהושע נ' מדינת ישראל (4.3.2021), בו נידון נאשם שגידל 60 שתילים במשקל כולל של 10 ק"ג והחזיק כלים המשמשים להכנת סם מסוכן, לעשרה חודשי מאסר בפועל וזאת למרות הליך שיקומי שעבר; רע"פ 2151/21 שחף דהן נ' מדינת ישראל (7.4.2021), בו נידון נאשם ל-18 חודשי מאסר בגין גידול 100 שתילי קנבוס במשקל כולל של 23 ק"ג. עברו של הנאשם היה נקי אך התסקיר בעניינו היה שלילי; עפ"ג 32119-08-21 אדיר יואב נ' מדינת ישראל (28.10.2021), בו נידון נאשם שגידל 68 שתילי קנבוס במשקל 7.56 ק"ג נטו לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים; עפ"ג 54910-04-21 מדינת ישראל נ' בן עזרי (19.7.2021), בו נידון נאשם שגידל 100 שתילי קנבוס במשקל של כ-17 ק"ג לתשעה חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות, בנסיבות ביצוען, נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר. קביעת עונשו של הנאשם

14. על רקע תוכנו ומסקנותיו של שירות המבחן, עתרה ההגנה להעדיף את שיקולי השיקום ולהימנע מענישה מחמירה שעשויה לפגוע בנאשם ובהישגיו עד כה. המאשימה מנגד עתרה לעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. אומר כבר עתה כי חרף חומרת העבירות והצורך בענישה הרתעתית במקרים כגון אלו, דעתי היא שנכון במקרה זה להעדיף את הפן השיקומי עד כדי חריגה לקולה ממתחם הענישה. אנמק.

15. הנאשם שלפני אינו צעיר (כבן 52). הודאתו בהזדמנות הראשונה הביאה לחסכון ממשי בזמן שיפוטי והיא ביטאה קבלת אחריות וחרטה. התרשמתי מדבריו בפני וניכר כי הוא מצוי כיום במקום אחר בחייו. על אף שבעבר חבר לסביבה שולית, הסתבך בפלילים והתמכר לסמים, מזה תקופה לא מבוטלת שומר הנאשם על ניקיון מסמים ומזה כשמונה חודשים נוטל חלק פעיל בתוכנית טיפול שנבנתה עבורו במרכז לטיפול ושיקום, אותה החל מיוזמתו. במסגרת הטיפול מוסר הנאשם בדיקות שתן נקיות, נמצא תחת מעקב רפואי, ומשתתף בטיפול פרטני. על כל אלו מפקח שירות המבחן והדיווחים שהתקבלו מגורמי הטיפול חיוביים ומעידים על התגייסות, רצינות, רצון בשינוי ורכישת כלים (ראו ענ/2 ו- ענ/3). כל אלו הם גורמים המלמדים באופן ברור על סיכויי שיקום (ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018), פסקאות 23-25 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז); רע"פ 7683/13 דוד פרלמן נ' מדינת ישראל (23.2.2014)).

16. כן הבאתי בחשבון את נסיבות חייו של הנאשם כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן ואת הקשיים עמם הוא מתמודד. לכך יש להוסיף כי עברו הפלילי, הגם שאין להקל בו ראש, התיישן ברובו הגדול. לא התעלמתי מכך שלאחרונה הורשע הנאשם בעבירת איומים ונידון למאסר מותנה ועונשים נלווים, ואולם מדובר בעבירה משנת 2021 שאינה מתחום הסמים. הרשעה זו אינה מחייבת הגעה למסקנה בדבר היעדר סיכויי שיקום ודומה שאף המאשימה סבורה שקיימים סיכויי שיקום במקרה זה (הגם שלשיטתה אינם מצדיקים חריגה ממתחם הענישה).
17. על רקע נתונים אלו התלבטתי בדבר העונש הראוי במקרה זה. אף בהינתן סיכויי שיקום ישנם מקרים שחומרת העבירות תצדיק שלא לחרוג ממתחם הענישה וישנם מקרים בהם ראוי להבטיח שהעונש לא יסכל את ההליך השיקומי. במקרה זה דומה שעונש מאסר בעבודות שירות יקשה על הנאשם להמשיך בעבודתו ועלול לפגוע בהליך השיקומי. מטעמים אלו סברתי כי ראוי להתחשב בנאשם ולהסתפק בענישה בדמות צו של"צ כהמלצת שירות המבחן. אכן, ישנו הבדל לא מבוטל בין צו של"צ לבין מאסר בעבודות שירות, הן מבחינה נורמטיבית-ערכית והן מבחינה מעשית (ראו בנושא רע"פ 10002/17 מדינת ישראל נ' ניסים מור (18.7.2018), פסקה 27) ויהיו מקרים בהם לא יהיה די בצו של"צ לצורך השגת תכלית הענישה הנדרשת. ואולם, אין זה המקרה ודי בצו של"צ משמעותי (350 שעות כהמלצת שירות המבחן) להשגת תכליות הענישה, תוך שיתרונו של עונש זה בכך שלא יפגע בהליך השיקום. עם זאת, יוטלו קנס ועונש מותנה משמעותיים אשר יש לקוות שירתיעו את הנאשם מלעבור עבירות דומות, כמו גם שאם יעשה כן ניתן יהיה לדון בעניינו מחדש ולהטיל עליו עונשים נוספים.
18. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי לתקופה בת 8 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור במשך שלוש שנים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ב. צו של"צ למשך 350 שעות. שירות המבחן יגיש תכנית של"צ בתוך 45 ימים.
ג. צו מבחן למשך 18 חודשים.

מובהר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לבצע את שני הצווים בהתאם להנחיות שירות המבחן ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיעם ולהטיל עליו ענישה חלופית.

ד. קנס בסך 5,000 ₪. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.4.25 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.
מוצגים:

בחלוף תקופת הערעור: סמים - להשמיד. כלים - לחלט.

המזכירות תמציא את גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, במעמד הצדדים.